

Monumentnummer*: 512808

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 20 juli 1999
Kadaster deel/nr 82766/130

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Heerlen	Heerlen	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Ds. Jongeneelstraat	2			6411 EV	Heerlen		
Ds. Jongeneelstraat	4			6411 EV	Heerlen		
Ds. Jongeneelstraat	6			6411 EV	Heerlen		
Deken Nicolaijestraat	1			6411 CL	Heerlen		
Deken Nicolaijestraat	3			6411 CL	Heerlen		
Tempsplein	18			6411 ET	Heerlen		
Tempsplein	19			6411 ET	Heerlen		
Tempsplein	22			6411 ET	Heerlen		
Tempsplein	21			6411 ET	Heerlen		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Heerlen	E				6626		
Heerlen	E				3472		
Heerlen	E				3473		
Heerlen	E				3474		
Heerlen	E				3590		
Heerlen	E				6304		
Heerlen	E				6211		
Heerlen	E				6305		

Omschrijving**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Inleiding

De gesloten straatwand van WONINGEN met W-vormige hoofdvorm vormt het zuidwestelijke deel van de bebouwing rond het Tempsplein. De straatwand bestaat uit 12 panden gebouwd rond 1927 in de stijl van het Traditionalisme als voorbeeld van typisch Hollandse stadswoningen gecombineerd met regionale materiaaltoepassingen. Het blok met in uiterlijk en opbouw gevarieerde woningen, bevat diverse symmetrie-assen en is ontworpen door architect J.M. van Hardeveld. Een aantal achtergevels zijn van origine gecementeerd en geschilderd.

Het pand Dr. Nicolayestraat 3 is in 1948 vergroot en in 1955 zijn nog een praktijkruimte en een garage gebouwd in opdracht van de arts A. Widdershoven, beide door architect Lendfers. In 1960 is het pand aan de Ds. Jongeneelstraat 6 intern gewijzigd. De panden Tempsplein 19, 20A en 22 en D. Nicolaijestraat 1 hebben een bescheiden niet-orginele aanbouw achter de woning. UITGESLOTEN VAN BESCHERMING zijn de niet oorspronkelijke aan- en bijbouwen.

Omschrijving

De STRAATWAND VAN WONINGEN bestaat uit panden met hoofdzakelijk rechthoekige plattegronden. De hoekpanden hebben hoofdzakelijk driehoekige plattegronden en zijn op de hoeken afgeschuind. De panden aan het Tempsplein 19, 19A, 20 en 20A zijn splitlevel-woningen. De wand is hoofdzakelijk drie bouwlagen hoog en is gelegen onder in hoogte variërende platte daken. Ds. Jongeneelstraat 6 heeft twee bouwlagen en een zadeldak. De voorgevels hebben een optrek in baksteen met metselwerk in kruisverband en een natuursteen plint onder een laag rode dorpelsteen. De derde laag van enkele panden is bekleed met een geprofileerd houten beschot met een houten bloembak op consoles of heeft één of drie rijen horizontaal metselwerk. De achtergevels zijn voor wat betreft het materiaalgebruik gelijk aan de voorgevel of zijn gecementeerd. In de voor- en achtergevels bevinden zich rechthoekige driedelige houten vensters met bovenlichten en dubbele vierkante vensters, beide oorspronkelijk met roedeversdeling. In de derde laag bevinden zich kleinere vensters zonder bovenlicht. Verder rechthoekige en rondboogvormige houten deuren met klein venster. De VOORGEVEL van het pand D. NICOLAYESTRAAT 3 ligt aan de noordzijde en bestaat uit een terugliggend smal volume van één travee met verdiept gelegen entree met orginele houten voordeur, bereikbaar via zes hardsteen treden. Verder bevinden zich in de gevel rechthoekige dubbele vensters met getoogd glasvlak met glas-in-lood. Links ligt een iets lager en uitspringend volume onder een platdak met overstek. Deze heeft één travee met in de eerste twee lagen driedelige vensters met bovenlichten met roedeversdeling en glas-in-lood, de derde laag heeft een kunststof beschot van omstreeks 1990 en een driedelig venster. Het dakoverstek is eveneens van kunststof. In de ZIJGEVEL van deze twee volumes bevindt zich een klein getoogd venster.

De RECHTERZIJGEVEL van het pand ligt op het westen en is geheel bekleed met leien. In de gevel bevinden zich twee kleine getoogde vensters met gekleurd glas-in-lood.

De ACHTERGEVEL van het pand D. NICOLAYESTRAAT 3, op het zuiden, is gecementeerd en heeft links een smal volume van één travee met dubbele vensters. In de tweede laag met glas-in-lood en in de derde met figuurglas. Hiernaast bevindt zich een iets lager en uitspringend volume onder een platdak met overstek. Deze heeft één travee met tegen de eerste laag een serre van omstreeks 1990. In de tweede en derde bouwlaag bevinden zich driedelige vensters, in de derde laag met roedeversdeling.

De VOORGEVEL van het pand D. NICOLAYESTRAAT 1 aan de noordzijde is gespiegeld van de voorgevel van pand nr. 3. Het volume met het houten beschot heeft in de eerste en tweede laag driedelige vensters met bovenlicht zonder roedeversdeling en in de derde laag een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

driedelige vensters met roedeverdeling. Het terugliggende volume van één travee heeft een betonlatei waaronder een entree met een deur van omstreeks 1985, bereikbaar via vijf treden. Links van de deur is een klein venster en is de gevel gekromd. Boven in de gevel van het volume bevinden zich drie banden verticaal metselwerk.

De ACHTERGEVEL van het pand D. NICOLAYESTRAAT 1 aan de zuidzijde is gecementeerd en wit geschilderd en heeft links een volume van één travee onder een platdak met overstek. In de eerste bouwlaag bevindt zich een driedelig venster, waarvan de bovenlichten boven een luifel zijn gelegen. De hoekstijlen van dit venster zijn ovaal van vorm. In de tweede en derde laag bevinden zich driedelige vensters, waarvan de bovenste met roedeverdeling. Rechts hiervan bevindt zich een terugliggend smal volume met één travee. Tegen dit gevelvlak is omstreeks 1985 een volume geplaatst van één bouwlaag onder een platdak. De ZIJGEVEL van het pand TEMPSPLEIN 22 ligt op het noorden en ligt iets terug ten opzichte van de gevel van het pand nr. 3. De gevel heeft drie traveeën met vierkante vensters van omstreeks 1990. Tussen de tweede en de derde laag bevindt zich een betonbalk boven een laag verticaal metselwerk. In de gevel op de afgeschuinde hoek van dit pand is een travee aanwezig met vensters van omstreeks 1990. Het mestelwerk tussen de eerste en tweede bouwlaag is gevlochten. De derde laag heeft een houten balkonbalustrade.

De VOORGEVEL van dit pand aan de oostzijde heeft drie traveeën, waarvan één centraal gelegen entree met rondboogdeur in vierkante natuursteenlijst onder latei, bereikbaar via twee natuursteen treden. Aan weerszijden van de entree en in de tweede en derde laag bevinden zich vierkante vensters van omstreeks 1990. Tussen de tweede en derde bouwlaag bevindt zich een betonbalk boven een laag verticaal metselwerk.

Tegen de ACHTERGEVEL van het pand TEMPSPLEIN 22 is omstreeks 1995 een volume geplaatst van drie bouwlagen onder een plat dak.

De VOORGEVEL van het pand TEMPSPLEIN 21 aan de oostzijde heeft rechts een smal volume van één travee met een verdiept gelegen entree onder een omstreeks 1990 met hout beklede beton latei. Rechts naast de recente voordeur bevindt zich een gekromd muurtje. In de tweede en derde laag bevinden zich twee kleine vensters zonder roedeverdeling. Links naast dit volume is een iets lager en uitspringend volume onder een platdak met overstek. Deze heeft één travee met driedelige vensters met bovenlichten zonder roedeverdeling, de derde laag heeft een houten beschot. In de ACHTERGEVEL van het pand TEMPSPLEIN 21 bevinden zich aluminium kozijnen. De gevel is gecementeerd en wit geschilderd.

De VOORGEVEL van de panden TEMPSPLEIN 20 en 20 a aan de oostzijde heeft rechts een volume onder een platdak met overstek. Deze heeft één travee met driedelige vensters met bovenlichten zonder roedeverdeling, de derde laag heeft een houten beschot. Links is een iets terugliggend smal volume van één travee met in de eerste bouwlaag een verdiept gelegen dubbele entree in een portiek met rondboog op met natuursteen beklede kolommen. In het portiek bevinden zich twee originele rechthoekige houten deuren met klein vensters. Tussen de deuren bevindt zich een geprofileerde driehoekige houten stijl. Tussen de eerste en tweede bouwlaag bevindt zich een iets uitspringende baksteen band, waarboven twee dubbele vensters zonder roedeverdeling zijn geplaatst. Tegen de ACHTERGEVEL van de panden TEMPSPLEIN 20 en 20a aan de westzijde staat gedeeltelijk een uitbouw van omstreeks 1990. De gevel is gecementeerd en heeft twee traveeën onder een overstek en ligt versprongen ten opzichte van de achtergevel van het pand nr.21. Links in de tweede en derde bouwlaag bevinden zich driedelige vensters, in de tweede laag met bovenlicht. De vensters rechts in de gevel zijn gelijk aan de linker vensters maar lager gelegen. In de eerste bouwlaag is de plint relatief hoog en bevinden zich halverwege het maaiveld dubbele houten deuren. Deze zijn bereikbaar via een aantal baksteen treden. Rechts hiervan ligt de gevel terug en gedraaid onder een hoek van 45 graden op het zuidwesten. Het linkerdeel van dit gevelvlak is van de panden nr.20 en 20a en in dit vlak

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bevinden zich dubbele vensters zonder roedeeverdeling, waarvan die in de tweede laag met bovenlicht.

De VOORGEVEL van de panden TEMPSPLEIN 19 en 19a aan de noordzijde is gespiegeld van de voorgevel van de panden 20 en 20a. In de portiek bevinden zich twee originele deuren. In de tweede laag bevindt zich een venster zonder roedeeverdeling en in de derde laag met roedeeverdeling. De plint is gedeeltelijk vernieuwd. In de gevel bevinden zich driedelige vensters, in de eerste laag met bovenlichten, in de tweede laag met bovenlicht en roedeeverdeling en in de derde laag met roedeeverdeling. Op de hoek van de voorgevels van de panden 19, 19a en 20, 20a bevindt zich een ronde baksteen schoorsteen, die boven het dak uitsteekt. De ACHTERGEVEL van de panden 19 en 19a ligt in het verlengde van het verdraaide vlak van de achtergevel van nr 20 en 20a op het zuidwesten. In het rechterdeel van dit gevelvlak bevinden zich dubbele vensters, waarvan die in de tweede bouwlaag met bovenlicht. Het venster in de derde laag hebben een roedeeverdeling. Rechts van het verdraaide gevelvlak ligt een uitspringend volume op het zuiden. Deze gevel is niet gecementeerd en heeft twee traveeën met links in de eerste laag dubbele deuren met zijlichten gelegen halverwege het maaiveld. Links in de tweede laag bevindt zich een driedelig venster met bovenlichten en in de derde laag een driedelig venster met roedeeverdeling. Tussen de twee traveeën staat een volume van één bouwlaag van omstreeks 1995. Rechts hiervan bevindt zich in de eerste en tweede bouwlaag een driedelig venster met bovenlichten. In de tweede laag met roedeeverdeling. In de derde laag bevindt zich een driedelig venster met roedeeverdeling onder een dak met overstek.

De VOORGEVEL van het pand TEMPSPLEIN 18 aan de noordzijde heeft rechts een volume onder een platdak met overstek. Deze heeft één travee met in de eerste twee lagen driedelige vensters met bovenlichten met roedeeverdeling. De derde laag heeft een houten beschot en een driedelig venster met roedeeverdeling. Links een iets terugliggend smal volume van één travee met in de eerste bouwlaag een entree met originele segmentboogvormige houten deur onder een bakstenen segmentboog op met natuursteen beklede kolommen. Tussen de eerste en tweede bouwlaag bevindt zich een iets uitspringende baksteen band, waarboven twee dubbele vensters zijn geplaatst. De ACHTERGEVEL van het pand TEMPSPLEIN 18 op het zuiden ligt terug ten opzichte van de achtergevel van nr.19 en 19a. De gevel is niet gecementeerd, bestaat uit twee volumes en heeft een dakoverstek. In het linkervolume bevindt zich in de eerste laag een driedelig venster met bovenlichten met roedeeverdeling, de luifel onder het bovenlicht is verwijderd. In de tweede en derde laag bevindt zich een driedelig venster met roedeeverdeling. Het rechter volume is smaller en ligt verder terug. In de eerste bouwlaag bevindt zich een deur en een klein venster en in de tweede en derde bouwlaag bevindt zich een klein venster met roedeeverdeling.

De ZIJGEVEL van het pand DS. JONGENEELSTRAAT 2 aan de noordzijde heeft één travee met driedelige vensters met bovenlichten. In de eerste laag met roedeeverdeling en in de derde zonder bovenlicht. Tussen de tweede en derde bouwlaag bevindt zich een band verticaal metselwerk. In de gevel op de afgeschuinde hoek van dit pand is een travee aanwezig met driedelige vensters met bovenlichten en roedeeverdeling. De derde laag heeft een houten balkonbalustrade en een venster zonder bovenlicht.

De VOORGEVEL van het pand DS. JONGENEELSTRAAT 2 en 4 aan de oostzijde heeft één travee, met in de eerste bouwlaag een verdiept gelegen dubbele entree in een portiek met rondboog op met natuursteen beklede kolommen. In het portiek bevinden zich twee originele rechthoekige houten deuren met klein vensters. Tussen de deuren bevindt zich een geprofileerde driehoekige houten stijl. Aan weerszijden van het portiek bevindt zich een klein vierkant venster. In de tweede bouwlaag bevindt zich een driedelig venster met bovenlichten, deze wordt door een band verticaal metselwerk gescheiden van het driedelige venster in de derde laag. De ACHTERGEVELS van deze panden bestaan uit drie smalle vlakken met elk een travee. De vensters in de derde bouwlaag zijn van omstreeks 1990. Het linker gevelvlak ligt op het zuiden, is lager dan de achtergevel van pand nr. 18 en heeft een dakoverstek. In dit gevelvlak bevinden zich drie vensters. Twee onderste vensters hebben een roedeeverdeling. Het middelste vlak springt iets uit en ligt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verdraaid onder een hoek van 45 graden op het zuid-westen. Dit vlak heeft in de tweede bouwlaag een venster met roedeverdeling. Het rechter gevelvlak is gecementeerd en heeft in de tweede bouwlaag een venster met roedeverdeling en bovenlicht.

De VOORGEVEL van het pand DS. JONGENEELSTRAAT 6 aan de oostzijde heeft in de eerste bouwlaag een entree met oorspronkelijke getoogde voordeur met venster met opliggende roedes. De deur ligt onder een rondboog strek, die eindigt op twee met natuursteen beklede kolommen. Rechts van de entree bevindt zich een driedelig venster met bovenlicht met roedeverdeling. In de tweede bouwlaag bevinden zich drie tweedelige vensters met bovenlichten. Op het schuine dakvlak liggen Tuile du Nord en hier bevindt zich een driedelig dakkapel onder een overstekend plat dak. De ACHTERGEVEL van het pand DS. JONGENEELSTRAAT 6 aan de westzijde. In de tweede laag bevinden zich drie vierkante vensters. In het midden van de gevel ter hoogte van de dakrand bevindt zich een driedelig venster onder een plat dak.

De STRUCTUUR VAN HET INTERIEUR van de panden is in tact of anders nog duidelijk herkenbaar.

Waardering

De straatwand bevat cultuurhistorische waarden als prominent voorbeeld van typische Hollandse stadswoningen. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het belang van het ontwerp voor het oeuvre van architect J.M. van Hardeveld. Verder vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp door de variatie in uiterlijk en opbouw van de woningen, die zich door symmetrie als één geheel presenteert; door de combinatie van Hollandse stadswoningen met het typisch regionaal materiaalgebruik en de toepassing van splitlevel. De ensemblewaarden worden bepaald door de situering van deze gesloten straatwand op de hoek van het Tempsplein, een stadsplein met een open karakter dat onderdeel van het uitbreidingsplan voor Heerlen van architect J. Stuyt uit 1913. Hierdoor is de straatwand verbonden met de ontwikkeling en het aanzien van Heerlen als stad. De straatwand is van belang vanwege de architectonische gaafheid van met name het exterieur en in relatie tot de visuele gaafheid van de omgeving. Vanwege de architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en de situering van deze straatwand met typische stadswoningen is het geheel van algemeen belang.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument